

UTICAJ TKIVNOG AKTIVATORA PLAZMINOGENA, INHIBITORA AKTIVATORA PLAZMINOGENA-1 I TROMBINOM AKTIVIRANOG FIBRINOLIZNOG INHIBITORA NA RIZIK OD NASTANKA VENSKE TROMBOZE

Stevan Tubić¹, Marija Milutinov¹, Simona Ikonov¹, Biljana Vučković^{1,2}

¹Klinički centar Vojvodine, Novi Sad

²Univerzitet u Novom Sadu, Medicinski fakultet, Novi Sad

SAŽETAK

Cilj. Uloga fibrinoliznog mehanizma za rizik za nastanak venske tromboze i dalje je kontroverzna. Cilj rada bio je da se ispita uticaj tkivnog aktivatora plazminogena (t-PA), inhibitora aktivatora plazminogena-1 (PAI-1) i trombinom aktiviranog fibrinoliznog inhibitora (TAFI) na rizik od nastanka prve epizode venske tromboze.

Metode. Istraživanje je obuhvatilo 100 ispitanika s trombozom dubokih vena i 100 ispitanika bez prethodne istorije venske tromboze. Globalna fibrinolizna aktivnost je procenjivana euglobulinskim vremenom lize koagulumuma (EVLK). Za određivanje koncentracija t-PA i TAFI korišćena je ELISA metoda. Za određivanje koncentracije PAI-1 korišćen je metod hromogenog supstrata.

Rezultati. Nije dobijena statistički značajna razlika prilikom poređenja t-PA i PAI-1 između pacijenata i kontrola. Pacijenti su imali značajno veću koncentraciju TAFI u poređenju s kontrolama. Analizom relativnog rizika uočeno je trostruko povećanje rizika od venske tromboze povezano sa suprimiranom fibrinoliznom aktivnošću. Osnovni OR bio je 2,70 (95% CI 1,22–5,98), a nakon prilagođavanja za confounding OR iznosio je 3,02 (95% CI 1,26–7,22). Povišene koncentracije TAFI pokazale su uticaj na rizik od nastanka venske tromboze s obzirom na osnovni OR od 2,18 (95% CI 1,19–3,99) i prilagođeni OR od 2,25 (95% CI 1,16–4,35), što ukazuje na dvostruko povećanje rizika od nastanka venske tromboze povezano s povišenom koncentracijom TAFI.

Zaključak. Suprimirana funkcionalnost fibrinoliznog mehanizma trostruko povećava rizik od nastanka tromboze dubokih vena, dok povišen nivo TAFI dvostruko povećava ovaj rizik. Nivo plazminogena, t-PA i PAI-1 ne utiče na rizik od nastanka venske tromboze.

Ključne reči: fibrinoliza; venska tromboza; aktivator plazminogena; inhibitor aktivatora plazminogena 1.